Ar pascha wisuschehliga aussta Keisara wehlestchanu.

Makſa ar peesuhtischanu par gaſtu
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 35 kap.
bez Peelikuma: par gadu 1 „ 60 „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 25 „
bez Peelikuma: par ½ gadu — „ 85 „

Makſa bez peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bez Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „

Mahjas Weesis.

31. gada-gahjums. — Mahjas Weesis iſnahk weenreiſ pa nedeku.

Mahjas Weesis teek iſdots ſeſtdeenahm no plkſt. 10 ſahkot.

Makſa par ſludinaſchanu:
par weenas ſlejas ſmalku rakſtu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rindu eenem, makſa 8 kap.

Redakzija un ekſpedizija Rigâ, Ernſt Plates bilſchu- un grahmatu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera baſnizas.

№ 16. Seſtdeen, 19. aprilî. 1886.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war paſtellet un ſludinaſumus nodot **Rigâ, pee Petera baſnizas.** Bez tam „Mahjas Weesi" war wehl paſtellet bez daudſ peenemſchanas weetahm Peterburgas un Jelgawas Ahr-Rigâ un Sarkandaugawâ, wehl zitâs pilſehtâs, kà: **Lehſis:** Grahwel un Peterſon k. bodês; **Walmeerâ:** E. G. Trey k. bodê; **Walkâ:** M. Rudolff un Paulin k. bodês; **Rujenê:** J. Alkſne k. grahm.-bodê; **Limbaſchos** D. Uhser k. bodê; **Jelgawâ:** H. Allunan un Beſthorn k. grahm.-bodês; **Bauſkâ:** J. Beckmann k. grahm.-bodê; **Kuldigâ:** Beſthorn k. grahm.-bodê; **Wentspilî:** M. Ries k. grahm.-bodê; **Leepajâ:** Ulſtin k. grahm.-bodê; **Tukumâ:** Baumann k. grahm.-bodê; **Talſôs:** H. Tow k. grahm.-bodê un bibliotekâ un Wolontſchewski k. grahmatu-bodê; **Kandawâ:** Jaegermann k. weesnizâ; **Sabilê:** Ginter kga weesnizâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apſtellet pee ſaweem zeen. draudſes mahzitajeem, ſkolotajeem un pagaſta ſkribwereem, kurus mihli lubdſu, tahdas apſtelleſchanas laipni peenemt.

Politikas pahrſkats.

Kahdeem ſwehtzelotajeem iſ Wahzijas bijuſe ar pahweſtu garaka ſaruna, kurâ pahweſts iſſazijis ſawas domas par Wahziju, ſihmedamees uſ tureenas katoleem. Kahdu dalu no ſchihs ſarunas ari ſchê atſtahſtiſim. Eſmu weenu ſoli meeram par labu ſpehris, pahweſts ſazija. Man teiza, ka Wahzija ar katoku baſnizu pateeſi gribot iſlihgt, ko ari tizu un tapehz ari zeru, ka ar laiku pilnigu meeru ſaſneegſim. Par loti ſwarigu es eeraugu, ka ſeminari (kur mahzekli teek ſagatawoti par katoku mahzitajeem) tiks atkal atwehrti, tapehz ka ſchihs ir tahs weetas, kur uſaudſe tizibas uſturetajus un kopejus. Par ſeminaru profeſoru (ſkolotaju) eezelſchanu jaſarunajahs ar laizigo waldibu; naw nemaſ wajadſigs, ka biſkapi no ſawas puſes ween eezel minetos ſeminaru profeſorus. Kad wiſâs mahzitaju weetâs buhs ſaws mahzitajs, tad ari ſtipraki ſpehs ſtrahdat pret netizibu un ſozialiſtu zenteeneem.

Es domaju, ka juhs (proti minetee ſwehtzelotaji) tagad warat turet droſchas zeribas uſ nahkamibu. Juhs warat uſtizetees pahweſta waldibas gahdibai un Wahzijas keiſara labam prahtam, kas ſawu katoku pawalſtneeku wehleſchanahs eewehros.

No pirmàs deenas ſahkot, kur es noſehdos pahweſta waldibas krehſlâ, es katru deenu eſmu pee Wahzijas domajis un Deewu lubdſis, lai Winſch Wahzijai atdotu baſnizas meeru. Tagad ſchihs buhſchanas leekahs labojotees. Es ar uſmanigahm azim weenmehr eſmu ſkatijees, ka tahs leetas juhſu tehwijâ attihſtahs un eſmu wiſu darijis, kas man bij eeſpehjams. Wiſu newar uſ reiſu ſaſneegt, rahmitinam panahkama laboſchanahs, tahdas jaw ir zilwezigas leetas, ihpaſchi juhſu tehwijâ, Wahzijâ, kur naw tizibas weenibas, tur ir katoli un proteſtanti.

Wahzu laizigai waldibai paſchai par labu, ka wiſahm mahzitaju weetahm ir ſaws mahzitajs un ka katoku tiziba tur nahk pee pilnas eeſpehjas; ihſti ir katoli tee, kas uſtura Wahzu walſts pamatus, jo wini ſina pilnigi ſawus peenahkumus pret baſnizu un walſti.

Es Wahziju loti mihlu un katru deenu par to Deewu lubdſu. Es preezajos, ka katoli Wahzijâ labi iſturahs. Tik tahlu pahweſts.

Kà iſ pehrnà gada awiſchu ſinahm atminams, tad Wahzija, lai Afrikas wakaru puſê waretu eetaiſit koloniju, ar daſcheem tureenas zilts wirſaiſcheem jeb waldneekeem noſlehdſa draudſibas nolihgumu, zaur ko ſchee padewahs ſem Wahzijas apſardſibas. Semes apgabals, kas tahdâ ſinâ ſtahw ar Wahziju ſakarâ, ir deeſgan leels un Wahzijai nahktos gruhti, to tahlâ Afrikâ aiſtahwet, ja tur nemeeri iſzeltos waj eenaidneeki eelauſtos. Tagad jaw Wahzijai eſot deeſgan galwas lauſiſchanas, lai waretu droſchi apſargat ſawu eetaiſito koloniju jeb nomeſchanahs weetu. Wahzu waldiba eſot nodomajuſe, no tureenas eedſimteem laudim ſew faſtahdit kara pulkus, ar ko tureenas apgabalu apſargat.

Beigâs wehl, no Wahzijas runajot, japeemin, ka tur wiſwairak politikas prateji ar to galwu lauſa, waj iſlihgſchana ar pahweſta waldibu pilnigi iſdoſees, waj ne.

Preekſch kahda laizina daſchâs weetâs Italijâ parahdijahs koleeru ſehrga, kà tas jaw telegrafa ſinâs bija laſams. Zik lihdſ ſchim ſinams, tad ar koleeru ſaſlimuſchi kahds ſimts zilweku, no kureem 25 nomiruſchi. Daſchas awiſes ſinoja, ka koleera ſehrga ari parahdijuſehs Mailandê un Genuâ, bet ſchihs ſinas iſrahdijuſchahs par nepateeſahm; tur gan kahdi zilweki ſaſlimuſchi ar wemſchanu un krampjeem, bet ſlimiba nebija koleeru ſehrga. Kad wiſas ſinas par [illegible] Italija ſanem topâ, tad jaſaka, ka ſchi breeſmigà ſehrga loti rahmi iſplahtahs, no jauna daudſ zilweku nesaſlimſt. Lai gan ſehrga rahmi iſplahtahs, tomehr tureenas laudim no ſchi nahwiga weeſa deeſgan bail.

Par ſtrahdneeku buhſchanu Belgijâ runajot ari japeemin, ka Belgijas likumeem, zik tahlu tee uſ ſtrahdneekeem ſihmejahs, daſchi truhkumi. Scharleroas ogłu raktuwes ſtrahdneeki eeſneeguſchi tautas weetneeku ſapulzei luhgumu, kurâ wini luhdſ, lai likumu deweji ſawu wehribu greeſtu uſ palihdſibas kaſi preekſch ſtrahdneekeem, kura ſtahwetu ſem waldibas uſraudſibas. Tapat ari ſtrahdneeki grib ſuhtit deputaziju pee kehnina, lai augſtais waldneeks par winu intreſehm ruhpetos. Tautas weetneeku ſapulzei eeſneegtâ luhgumâ algas maſums par deenu noſazits uſ 4 franki un ſtrahdaſchanas laiks uſ 10 ſtundahm.

Belgijas waldiba no ſawas puſes dara wiſu, lai ſtrahdneeku nemeeru iſzelſchanos waretu aiſkawet un tamdehl iſ ſawahm robeſchahm iſraidijuſe daſchus ahrſemneekus, trihs Franzuſchus, weenu Italeeti, tſchetrus Wahzeeſchus un 1 Kreewu, kas ſtrahdneekus leekahs uſmuſinat uſ nemeereem.

Gladſtona preekſchlikumi par Iru jautajumu, atrod tagad arweenu, wairak peekritejus pehz tam, kad Gladſtons pee ſaweem preekſchlikumeem iſdarijis daſchus pahrgroſijumus. Pee pirmàs balſoſchanas tee nahkuſchi zauri, otra pahrſpreeſchana un balſoſchana gan preekſch maja mehneſcha nenotiks. Pee pahrſpreeſchanas buhs ſihwas debates, tas droſchi peenemams.

Pariſê tikſchot 1889. gadâ iſrihkota tà noſauktà paſaules leetu iſſtahde. Preekſchlikums par ſchahdu iſſtahdi jaw no tautas weetneeku ſapulzes peenemts, ari ſenats no ſawas puſes to peenems, par to naw jaſchaubahs. Scho preekſchlikumu pahrſpreeſchot gan daſchadas pretibas tika iſſazitas, tomehr pee nobalſoſchanas preekſchlikums ar leelu balſu wairumu tika peenemts.

Sinas par ſtrahdneeku nemeereem Dekaſwilâ wehl arweenu naw apmeerinajuſchas. Strahdneeki wehl arweenu nerahda prahtu, ka gribot meerigi iſlihgt; wineem wehl netruhkſt naudas, no kam pahrtikt. Strahdneeki ſawâ ſtarpâ noſpreeduſchi, dribſumâ noturet ſapulzi, kurâ tee 500 ſtrahdneeki, kuri ſwina un ſudraba raktuwês ſtrahda, [illegible]

Beigâs wehl kahdi wahrdi japeemin par Greekiju. Wehl lihdſ ſchim leelwalſtis naw tahdus ſolus ſpehruſchas, kas Greekiju buhtu peeſpeeduſchi, lai ta atbrunojahs. Franzija dewuſe Greekijai padomu, lai wina ſawus iſrihkotos kara pulkus ne-atlaiſchot uſ mahjahm, bet zitadi meerigi iſturotees un nogaidot, ko wiſas leelwalſtis kopâ no winas praſiſchot. Schahds padoms Greekijai loti pa prahtam. Leekahs, ka Greekija ſawas zeribas uſ to leek, ka leelwalſtis ſawâ ſtarpâ tik drihs neweenoſees, kahdi ſoli pret Greekiju ſperami un zik ſtingri pret tahs ja-iſturahs.

Ka Greekija naw leeliſkam eebaidita, to ari peerahda ſchahda buhſchana. Greeku generalkonſulis Kretâ atklahji Kreteeſchus uſaizina uſ nemeereem pret Turziju. Kad ſtarp Greekiju un Turziju iſzeltos karſch, tad ihſti redſetu, kahdi ir Greekijas draugi un kahdi winas pretineeki.

Seemeku Amerikas Sabeedrotu brihwwalſtiju preſidents uſdewis kongreſam gruhtu uſdewumu, proti iſſpreeſt ſtrahdneeku jautajumu. Atſwars ſtarp darbu un kapitalu ne-eſot riktigâ peemehrâ, ſtrahdneeku nemeeriba pa daļai ari no tam zelotees, ka kapitaliſti (naudas wihri) ſtrahdneekus par daudſ apſpeeſchot. Winſch leek preekſchâ, lai eezelot kommiſiju, kas no darba dewejeem (kapitaliſteem) un darba nehmejeem (ſtrahdneekeem) ſinas ſawahkdami, ſtrahdneeku jautajumu iſſpreeſtu.

Eekſchſemes ſinas.

Widſemes gubernas waldes wezakais domneeks, ihſtens ſtahtsrahts Zwingmanns, kà „Riſchſk. Weſtniks" dſirdejis, eeſneedſis luhgumu dehl atlaiſchanas no amata.

No leeldeenas apbalwojumeem, kas „Wald. Weſtneſi" iſſludinati, peeminesim ihpaſchi ſchahdus: Leiſchu biſkaps Aleksijs pa-augſtinats par arkibiſkapu; Widſemes gubernators, generalmajors Sinowjews dabujis Wladimira 2. klaſes ordeni un Kurſemes gubernators, ihſtens ſtahtsrahts Paſtſchenko — Annas 1. klaſes ordeni; bez tam ordenus dabujuſchi: Wladimira 3. klaſes ordeni — Kaſanes domenu pahrwaldneeks, ſtahtsrahts Jürgenſonns, un Wilnas katoku jeparkijas pahrwaldneeks, prelats Sdanowitſchs; Wladimira 4. klaſes „reguſejumus" [illegible] Annas 2. klaſes ordeni — Widſemes prokurors, kol. rahts Klugens; Annas 3. klaſes ordeni — Baltijas domenu pahrwaldes darſchanu wedejs, hofrahts Wegners; Staniſlawa 3. klaſes ordeni — Widſemes ſchandarmu pawehlneeka adjutants, ſchtabrottmeiſtars Pawlows, laukſaimneezibas departamentâ ſtatiſtikas nodaļas jaunakais redaktors, titularrahts Blau, un krona meſchkungs Wezmuiſchâ (Kurſemê), kol. ſekretars Jürgenſons: Jekaterinburgas-Tjumenas dſelſszeļa buhwdarbu wâditajs Götte pa-augſtinats par ihſtenu ſtahtsrahtu un Widſemes ſchandarmu pawehlneeka paligi Grumbkows par padpalkawneeku un Poroſchins par rottmeiſtaru.

Terbatas mahzibas apgabala pahrwalde zaur Wiſaugſtaku pawehli no 7. marta pahrweſta no Terbatas uſ Rigu.

Aiſleegta preze jeb konterbanda.

(Skatees Nr. 15. Beigumâ.)

Waj nopraſdams, kas kaſtê, winſch tik negribeja mahzitaju, kà ſawu draugu ar ſcho ſchoreiſ preekſch mahzitaja loti nepatihkamu preekſchmetu aiſſchehlot. Sehdeja tadehl abi kluſi; jo mahzitajam ari drihſ walodas peetruhka. Uſ reiſ — jaw pehz kahda ſtunda — palkawneeks pazelahs no krehſla un pee-eet mahzitajam labi tuwu, teikdams: „Waj juhs gan uſmineſat, kadehl es pee jums atnahzu?! — Es domaju gan ne! — Neņemat par launu, man ſchoreiſ pee jums ſawads luhgums. Es labi ſinu, ka juhs naudas neweenam ne-aiſdodat; tadehl ari mans luhgums waretu tihri weltigs buht. Bet eſmu daſchadi pahrdomajis un zita glahbina neſinadams, uſdroſchinajos juhs luhgt, waj juhs newaretu man ar kahdu peezdeſmit rubļu iſlihdſet, es uſ ſeemaſſwehtkeem jums tos ar pateizibu un ja pagehrat, ar prozentehm atdotu."

„Bet kapehz juhs pee Joſeļa ne-ejat?" mahzitajs waiza. „Es ſinu, ka Joſelis katram naudas leetâs iſlihdſ, ari leelas prozentes nepraſa; kapehz tad no wina neņemat?"

„Joſelis ari man daudſreiſ naudu ir aiſdewis, bet ſchoreiſ es negribu — newaru pee wina eet. Ja juhs man nelihdſat, tad ſper winu dewini w . . . . — tad — es paſudis zilweks!"

„Kad es juhs par nabagu turetu," mahzitajs atbild, „tad es jums labpraht 50 rubļu dahwatu; bet aiſdot — 1 Sakat, kadehl no Joſeļa newarat aiſņemtees?"

„Dewini wilki!" palkawneeks eeſauzahs, „waj tad jaſaka, kadehl pee Joſeļa newaru naudu dabut. Redſat, es Joſelim eſmu jaw wairak kà 100 rbl. paradâ, un uſ Martineem man 50 rubli janomaksa. Naudas tagad naw un — blehdis no Schihda! — negrib ne lihdſ ſeemas-ſwehtkeem pagaidit, kur es atkal naudu no ſawahm muiſchahm dabuſchu. Ja negribu, ka winſch mani ziteem par apſmeeklu pataiſa, tad jaw pee laika nauda jagahda. — Lihdſ Martineem tikai diwi nedelas!"

Pehz ilgas ſchurp- un turp-runaſchanas mahzitajs iſnehma 50 rubļu papiru no kumodes un wirſneekam dodams, ſazija: „Kad reiſ ſahku ar naudu andeletees, tad lai ari ir wiſs pilni kà wajaga. Nahzeet te pee rakſtama galda un uſrakſtat man wezam blehſcham, paradu-ſihmi!"

„Nu, nu!" palkawneeks eeſauzahs brihnodamees, „wehl jaw ne-eſat blehdis, kad ſawam tuwakam labu darat. Bet warbuht gan eſat blehdis! Kas ta par kaſti tur kaktâ?"

„Lai ſtahw!" mahzitajs ar roku atgainadams ſaka.

„Lai ſtahw, lai!" ſaka ari palkawneeks. „Bet man tatſchu gribetos ſinat, kas winâ ir. Warat man droſchi teikt, kas tur eekſchâ, es neliekſchos ne ſinot."

„Lai paleek ſchoreiſ!" mahzitajs atbild. „Es pats labi neſinu, kas winâ ir; es winu panehmu no kahda weza drauga glabaſchanâ — un juhs gan man tizeſeet, ka es ar konterbandi ne-audelejos."

Wirſneeks, negribedams mahzitajam neko ſliktu darit, nelikahs kaſti wairs ne redſot, — lai gan noprata, kas winâ ir. Wehl brihtinu patreezees un par naudu pateizees, aiſgahja.

„Pats nelabais ari mani mahnija, nelaimigo kaſti te atſtaht; wareju likt otrâ iſtabâ eenest un ne palkawneeka juns to nebuhtu ſa-odis. Paldeews Deewam, ka wehl tà iſgahja!" Tà pee ſewis runadams mahzitajs taiſijahs gulet eet, — jo bija jaw wakars peenahzis. Winſch nebija wehl nogehrbees, kad iſdſirda pee nama durwim klauwejam. Iſgahjis atſlehdſ durwis, — un ko redſ? — muhſu palkawneeku, kas mahzitaju tà uſruna: „Man tatſchu ruhp ſinat, kas tai kaſtê. Warbuht, ka buhs mums konterbandneeka pehdas ja-uſſahk uſ zitu puſi dſiht, un tas man gaiſcham ſchehl buhtu. Ja gribat ar mani labâ iſtikt, tad pameklejat zirwi un knihpſtangas un uſplehſiſim kaſti weeni paſchi; — warbuht, ka ar labu iſtikſim un neweens nedabuhs ſinat, ka juhs konterbandneeks. Ja ne — nu tad man ne-atleek zits nekas, ka ſtrahdat, ko likums pawehl. — Es jums gan labpraht neko launa nedaritu; bet man gul kas ſmagi uſ ſirds, tadehl newaru buht meerigs, kaſti ne-uſplehſis. Man leekahs, ka te drihſ war nelaime iſnahkt, — dodat tik knihpſtangas un zirwi!"

Neko darit. Mahzitajs eedod palkawneekam zirwi un knihpſtangas, un abi ſahka gar kaſtes wirſu ſtrahdat, raudſidami dehkus, kas kaſtei par wahku uſſiſti, atplehſt. Bet tawu brihnumu: palkawneeks zirwi tik ko apakſch dehka pabahſch, te ir dehli, tihri pat no ſewis allez un — wehl leelaks brihnums — no kaſtes, kurâ pehz Joſeļa teikſchanas ſihda-drehbes eepakats, ſprauzahs ahrâ dſihws zilweks, piſtoli rokâ turedams.

Mahzitajs taiſahs behgt; bet palkawneeks, ar tahdeem eerotſcheem apradis, kriht tehwinam wirſu un iſſaukdams: „Черть! waj ari tahdu prezi jaw ſahk no Pruhſcheem iſneſt; waj naw pee mums tà jaw raſbaineeku deeſgan!" rauj piſtoli tam no rokahm un ſweeſch kaktâ. Mahzitajs ari dabu duhſchu un kamehr blehdis atkal no jauna taiſahs no kaſtes ahrâ lekt, ker to aiſ rokahm un ſpeeſch kaſtê atpakaļ. Palkawneeks, pa tam ſagrahbis ſtriki, kuru turpat pee kaſtes atrada, ſeen blehdi kopâ. Tà apzeetinajuſchi, welk nu tehwinu no kaſtes ahrâ, praſidami, ar kahdu nodomu tas kaſtê tà eeſlodſits?

Blehdis wehl no eeſahkuma domaja walâ tikt, gan neko negrib atbildet; bet redſedams, ka wiſi publini par welti, un kad wehl palkawneeks wina paſcha piſtoli ſagrahbis, draude winu uſ weetas noſchaut, ja neteiks taiſnibu, tad tas ſahk ſchehlaſtibas luhgtees, apſolidams wiſu iſſtahſtit.

Un ko nu dſiedet!? — Mahzitajam mati ſahk ſtahwu zeltees, kamehr palkawneeks blehdi no preeka tihri waj apkampt grib.

Blehdis ſtahſtija: Scho eſot Joſelis nopirzis, lai ſchis eegulſtotees tai kaſtê. Joſelis eſot ſolijees ſcho ar wiſu kaſti eeſtapet mahzitaja iſtabâ. Tur lai ſchis tad kaſtei wahku, kas tik ar ihſahm naglahm buhſchot uſnaglots, uſplehſchot un, ja newarot mahzitajam uſbrukt un to ſaſeet, tad lai raugot noſchaut. Tà mahzitaju neſkahdigu padarijis, lai dod ſchim, Joſelim, kas turpat meſchâ ar ſaweem ziteem beedreem gaidiſchot, ſwilpdams ſihmi; ſchee tad nahkſchot un buhſchot mahzitaja naudâ dalitees. Par mahzitaja ſaimneezi ne-eſot jabaidahs, ta kurla buhdama, meegâ ir ſchahweenu nedſirdeſchot. Mahzitaja kalpi, kas mahzitaja muiſchâ, atſtatu no ehrbega dſihwo, tee, kad ir ſchahweenu dſirdetu, neko par to ne-iſteiſiſchot; jo meſchâ teekot gandrihſ ik naktis ſchauts. Schis, blehdis, eſot no Pruhſcheem un eſot jaw daudſreiſ palihdſejis Joſelim konterbandi par robeſchu pahrneſt. Joſelis labi maksajis, un ſchee, kahdi 12 wina kalpi, bijuſchi deeſgan droſchi.

Projekts par laukpolizijas reorganisaziju Baltijas gubernâs, kà „Rischsk. Westn." sino, jaw eesneegts walsts padomei un schinîs deenâs tikschot isspreests. Nodomats ir, tagad pastahwoschàs kahrtas polizijas weetâ nodibinat walsts poliziju, kahda ir eekschejâs gubernâs.

Usaizinajums. Zimses komiteja ir nospreedusi, us Zimses familijas kapeem, Lugaschu kapsehtâ, pee Walkas, zelt monumentu par peeminu muhsu nelaika laukskolu tehwam, Jahnam Zimsem, un wina leeleem nopelneem Widsemes tautas skolu laukâ un sawahkt wisus wajadsigos projektus un plahnus preeksch scha mehrka zaur konkurrenzi jeb konkursi.

Dibinadamahs us preekschâ stahdito programmu un apakschâ mineteem nosazijumeem, wina tadehl usaizina wisus eekschsemes mahkfleneekus un leetas pratejus, peedalitees pee schahs konkurrenzes zaur projektu un plahnu isgatawoschanu un apsola 100 rublus kà goda algu par to projektu, kas no goda algas komitejas tiks par tahdu atsihts, kas wislabaki isdewees, un pee ka tiklab tekniskâ, kà ari mahksligâ sinâ atradisees wisu leelakâ mehrâ tahdas ihpaschibas, kas ar dailes un mahksias likumeem saskan, tà ka schis projekts waretu buht par preekschmetu pee monumenta isgatawoschanas.

Ar goda algu apsihmetais projekts paleek par komitejas ihpaschumu.

Wisi konkurrenzes projekti ja-eesneedz komitejas presidentam, mahzitajam Neulanda kungam Walmeerâ, wiswehlaki lihdz 1. julijam 1886, pulksten 12 pusdeenâ. Wehlak eesuhtitus projektus wairs ne-eewehros.

Katram sihmejumam jeb plahnam jasastahw is

1 grunts rises 1 preekschpuses isskata 1 sahnu isskata 1 pakalpuses isskata 1 zaurmehra sihmejuma 1 perspektiwes isskata	mehrâ rehkinot 2 zollas, lihdsigas 1 pehdai, 1/6 balu no pateesâ leeluma.

Goda algas komiteja spreedihs tik par tahdeem projekteem, pee kureem buhs eewehroti minetee nosazijumi un minetais mehrs.

Pee katra projekta japeeleek klaht tuwaks isskaidrojums un zenas aprehkins, pee kam pee zenas aprehkina tas ja-eewehro, ka monuments ne wairak, kà 3000 rublus maksahs.

Monuments tà ja-eedala, ka wismasak trihs puses war leetot preeksch wirsraksteem. Tapat ari wehlejams, ka krusts, kà kristigas draudses sihme, netruhktu pee monumenta.

[illegible] ditaja wahrds.

Situazijas plahns, kas rahda kapa weetas leelumu un winas tuwako apkahrtni, kà ari wajadsigee wirsraksti preeksch monumenta dabujami no komitejas presidenta mahzitaja Neulanda kga, zaur adwokatu Webera kungu Rigâ.

Presidents: J. Neulands.
Rakstu wedejs: Schwede.

Walmeerâ, 6. aprilî 1886.

Palzmares un Aumeisteru lihdsschinigais mahzitajs C. Brandts, kà „Rig. Ztga" sino, aisbrauzis us Smolensku.

No Skrihweru-Rembatas apgabala, kà „Ztgai f. St. u. L." wehsta, preeksch kahdahm 4 nedelahm lihdz 40 personu aisgahjuschas us Minskas gubernu, kur wineem kahds semesgabals tizis eerahdits, kas wehlak israhdijees par gluschi neasinainais atgadijeens notika us Perestnas, schi gada februara eesahkumâ. Kahdâ restorazijâ „lihgsmojahs" pawakarê algadschi, wesumneeki u. t. pr. Weens no schuhpotajeem, reserwes saldats Osips Oleschtschuks, bija sche kopâ ar sawu seewu un uswedahs loti traki. Ar kahdu is partijas dsehrajeem tas ussahka leelu strihdu, un tas sadausija winam gibmi asinainu. Wisi isgahja ar baru us eelu (Nikolaja) un schè „laulatee draugi" sahka breesmigi brehkt: „Gorodowoj! Polizija! Nemat winu zeeti!" t. i. siteju un kildoni, bet no ta nebija wairs ne wehsts. Tapehz us trokšni eeraduschais gorodowojs luhdsa Oleschtschuku, lai tas eet mahjâs; to paschu atkahrtoja ari schurp atsteiguschais weetigais wachtmeistrs Motusenko. Bet satrazinatais schuhpa negribeja no tam ne dsirdet, tas eelausahs atkal restorazijâ. Wachtmeistrs sanehma to ais apkakles un gruhda, pee kam nopeetni luhdsa, lai wisi isklihstu. Oleschtschuks atwirsinajahs kahdus sokus, peeleezahs pee semes, pazehla kaut ko un gaidija us Motusenko, kursch gahja us to paschu pusi; tiklihdz ka pehdejais tam gahja garam, Oleschtschuks sita tam ar kahdu zeetu leetu (wehlak israhdijahs, ka ta bija sasalusi semes pika) pa galwu tik stipri, ka siteena rihbeenu sadsirdeja it atstatu apkahrtnê. Wachtmeistrs, eekleegdamees „es esmu nosists," streipukoja un ar sadragatu galwas kausu nogahsahs gar semi .... Pehz trijahm jeb tschetrahm deenahm Motusenko nomira slimnizâ zaur strutojoscho walejo smadsenu sakaisschanu, breesmigâs mokâs. Lauschu lihdszeetiba preeksch jaunà eerehdna, kursch, sawus amata peenahkumus isspildidams, beslaikâ pasaudeja dsihwibu — israhdijahs zaur wina loti leelahm behrehm un zaur stipru palihdsibu no daschu augstu personu puses, kas tika pasneegta wina atstahtai mahtei un mahsai. Pehz tam Oleschtschuks tika saukts pee atbildibas, pee kam to apwainoja, ka tas „ahtrâs dusmâs un sakarschanâ" wachtmeistri Matusenko sadausijis, no kam tas ari nomiris. Tàpat ari pee eepreekschejas ismekleschanas, kà ari pee teesaschanas apsuhdsetais issazija, ka tas negribejis nosist wachtmeistra, bet sitis tam „ahtrâs dusmâs", tapehz ka tas leedsees winam peepalihdset pee wina apwainotaja usmekleschanas; pee tam winsch pastahwigi pastahweja us to, ka Matusenko winu sitis tik stipri, ka tas pakritis un „apdulis." Schis apstahklis, kà ari ziti apsuhdsetà isskaidrojumi, tika kategoriski apgahsti zaur daudz gaischeem leezineeku isteikumeem. Loti dihwaina islikahs aisstahweschana, kas aisrahdija us eedomateem leezinieku [illegible] un noteesja pat faktu, ka siteens notizis.

Teesa, pehz ihsas apspreeschanas, atsina Oleschtschuku par wainigu un noteesaja to us sewischku teesibu un preekschrozibu saudeschanu un nodoschanu us 2 gadu ilgu laiku arestantu rottâs.

(„Now. Wrem.")

Jalta. 6. aprilî sch. g., Puhpolu swehtdeenâ, no rihta, Liwadijâ, pilsgalma basnizâ, protojerejs Janischews notureja deewakalposchanas liturgiju, pee kuras peedalijahs Winas Keisariskas Majestetes ar Augsto Kungu Zesarewitschu Tronamantineeku un ziteem Saweem Wisaugstakeem Behrneem, bet tapat ari Leelkniases Elisabeta Feodorowna un Olga Feodorowna, Leelkniasi Sergejs Aleksandrowitschs, Pawels Aleksandrowitschs, Michaïls Nikolajewitschs un Aleksanders Michailowitschs. Pehz liturgijas, Liwadijas pils weesibu ehdamâ istabâ bija klahts brokasts preeksch 50 personahm. Us brokastim eeradahs Leelkniass Konstantins Nikolajewitschs; pa brokastu laiku spehleja diwi musikas kori.

Taî paschâ deenâ aisnesa, 5. aprilî, Jaltâ miruschà sligel-adjutanta, leibgwardijas Preobraschenska pulka palkawneeka Reiterna lihki is wina dsihwokla us Jaltas pilsehtas basnizu. Pee isneschanas bija klaht Leelkniass Sergejs Aleksandrowitschs, nelaika mahte un brahlis, pilsgalma personas, grafs Stenboks, diwi wirsofizeeri no Preobraschenska pulka un daudz publikas. Behru rateem gahja pakal bataljons, kas bija sastahdits no Wilnas pulka un 16. strehlneeku bataljona ar karogu un musikas kori. Pehz sahrka eeneschanas basnizâ, bataljons basnizas tuwumâ nostahdijees, atdewa pehdejo kareiwja godu, trihs reises schaudams. Pirmdeen, 7. aprilî, notika sligel-adjutanta Reiterna lihka apdseedaschana un paglabaschana; pee apdseedaschanas bija klaht Augstais Kungs un Keisars, Leelkniass Sergejs Aleksandrowitschs, Pawels Aleksandrowitschs, Michaïls Nikolajewitschs un Aleksanders Michailowitschs, Keisariska galma ministris, grafs Woronzows-Daschkows, Keisara kortetu komandeeris, general-adjutants Richters, freilene Oserowa, pee Augsta Kunga un Keisara personas atrodoschais Wahzu keisara general-adjutants v. Werders, general-adjutanti: Tscherewins, Danilowitschs, leibchirurgs Hirschs, oberg-germeistars knass Golizins, kà stallmeistars general-majors Martinows, kà hofmarschals sligel-adjutants knass Obolenskis, sligel-adjutants grafs Olsufjews, Taurijas gubernators Wsewoloschskis, nelaika radineeki un pasihstamee un daudz zitu personu. Par eepreekschejas apswehtischanas liturgijas un apdseedaschanas laiku, pee sahrka stahweja nelaika brahlis un ta pulka ofizeeri. Pehz apdseedaschanas sahrku isnesa is basnizas un nesa us rokahm us kapsehtu Leelkniass Sergejs Aleksandrowitschs, Keisariska galma ministris grafs Woronzows-Daschkows, general-adjutants Tscherewins, hofmarschala amata ispildoschais knass Obolenskis, palkawneeks grafs Stenboks, nelaika pulka ofizeeri un daschas zitas personas. („Wald. Wehstn.")

augligu smiltssemi. Wini tadehl dewuschees atpakal, bet daudzi no teem nespehjuschi pahrnahkt aiz zeka naudas truhkuma; tee blandotees nu apkahrt pehdigâ postâ. Diwi familijas palikuschas Dinaburgâ wisbehdigakôs apstakloS.

Terbata. „Eesti Postimees", pehz „B. W." tulkojuma, raksta, ka aiswinâ nedelâ tureenes musses sahlê komiteja noturejuse sapulzi, kuras usdewums bijis, sastahdit programmu, pehz kuras schajâ gadâ Terbatâ israhkot amatneezibas isstahdi. Komiteja jaw isgahjuschâ seemâ dibinajusehs; tagad atsinuse sawus darbus par pabeigteem, pasinodama, ka 42 isstahditaji peeteikuschees. Us to tad sapulze iswehlejuse trihswihru komiteju, kas lai isstahdes israhkojumu turpina, un atsinuse par labu, zaur Igaunu laikraksteem usaizinat ari Terbatas aprinka lauku amatneekus, lai ar saweem isstrahdajumeem peedalahs pee isstahdes. Pee „Eesti Postimees'a" jaw peelikts ihpats peelikums, kurâ wisi Terbatas aprinkî dsihwojoschee amatneeki top luhgti, lai sawas adreses eesuhta isstahdes komitejai, kura tad wineem laikâ peesuhtischot augusta mehnesî Terbatâ noturamàs „Widsemes isstahdes" programmu. — Pee tahdas prahtigas rihkoschanahs tad ari paredsams, ka Terbatas isstahdei buhs pa wisam zitadaks panahkums, ne kà 1883. gadâ Rigâ israhkotai amatneezibas isstahdei, kuras eenehmumi nesedza ne isdewumus un galwotajeem bija japeemaksa 50 prozenti no galwotas summas.

Is Witebskas. Kaut gan jaw agrak laikraksteos minets un pat suhdsiba eesneegta augstakahm teesahm, tomehr wehl naw panahkts, ar ko waretu nowehrst jukas, kas schè noteek Luteru draudsê; tà par prowi no basnizas kases teek schkesteram ismaksati 150 r. preeksch ehrgelu spehleschanas un tomehr Latweeschu draudzei naw laimejees pastahwigu ehrgelu spehletaju peedsihwot, jo te katru reisi, kad ir Latweeschu Deewa wahrdi, ir zits schkesters, un ari kahdas reises peeteek pawisam bez, kaut gan Latweescheem ari buhtu tahdas paschas teesibas, kà Wahzeescheem, jo Latweeschu rublischi ari guk basnizas kasê, par kureem pahrwalda Wahzeeschi un atmet Latweescheem tik, kà schehlastibas dahwanu. Wahzeescheem ir atkauta basnizas kase preeksch skolas un skolotaja ustureschanas wairak simtu rubuki un tapat preeksch drukas teek nemti no kases, kur preeksch Latweescheem naw drukats neweens wahrdinsch, zik man sinams. (T.)

Is Kalischas sino „Tagesanz. f. L.", ka tur apmetees Leepajâ pasihstamais zirks „Schmidl", [illegible] tomehr pelnas nekahdas neatlezot, un tadehl ween, ka Poki negribot apmeklet „Pruhschu" zirku. Nabadsini wisu ko darot, noleegdami sawu tautibu: wini runajot daschadas walodas, tikai mahtes walodu ne, isdodotees par Ungareem — bet wiss welti, Poki esot nepeeluhdzami. Wahzu prezes us tirgus neatronot pirzejus, ja prezes nepahrdodot sem Franzuschu firmas. Poku ihgnums pret Pruhsiju esot leels sinamo Poku likumu dehl un laikam ilgs laiks wehl aiseeschot, eekam Poku asinis apmeerinaschotees.

Sihkas sudraba naudas finanzministerijai usdots schogad kalt par 6 milj. rbl.

Odesa. 1. aprilî, Odesas teesas palatâ, ar lauschu kahrtu aisstahwu lihdspeedalischanos, tika zaurluhkota leeta par weetigàs polizijas wachtmeistra Motusenko nonahweschanu tai laikâ, kur tas ispildija sawus deenasta peenahkumus. Schis

Is Rigas.

Riga. Par soda darbu nama inspektoru, nelaika E. Batzela weetâ, eezelts senakais tirgonis O. Felsers.

— Lihdsschinigà krona Wahzu elementarskola Rigâ (skolotajs J. H. Fromm's), zaur Terbatas mahzibas apgabala kuratora nolehmumu no 12. marta, top pahrwehrsta Kreewu draudses skolâ.

— Rigas tamoschnas jaundibinatai weenklasigai skolai par preekschneezi un skolotaju eezelta nama skolotaja Aleksandra Fedorow.

— Nakts patwerfsme scha gada 3 pirmôs mehneschôs apmekleta no 3509 personahm: 3320 wihreescheem un 189 seeweetehm. Gukas naudas à 5 kap. no personas eenahza 175 rbl. 45 k. jeb 58 rbl. 48 kap. par mehnesi zaurmehrâ.

No Rigas awise „Nowosti" dabujuse par kahdu skopuli schahdu sinojumu: Nesen sche nomira pasihstamais pulkstenu taisitajs Müllers. Wezis bija eewehrojams zaur sawu skopumu: winsch ne kad neko zitu nedsehra kà tik uhdeni, un ehda pusdeenu lauschu kehki, kur porzija 6 kap. maksa. Winsch sirga diloni un ahrsti dewa padomu, lai brauzot us Italiju. Müllers paklausija ahrstu padomam, bet puszeka greesahs atkal atpakal, is-

---

Darbs tik par robeschu pahrkluht, tad, kad ari saldati pamana, scheem tomehr ne-esot ko bihtees. Kamehr saldati taisotees pakal dsihtees, schee jaw gandrihs meestinâ un tur, Joseka pagrabâ, schos neweens nemeklejis. Pahrnestas prezes Joselis teikdams, ka us Telscheem pehz brandwihna brauz, sapakajis tukschajâs brandwihna wahtis un, us Telscheem nowedis, winas tur pee kahda sinama tirgotaja pahrdewis. Brandwihna Joselim nekad newajagot no Telscheem west; jo schee no Pruhscheem spirta deesgan pahrnesuschi.

Tik daudz palkawneekam peetika, winsch rakstija otram wirsneekam masu sihmiti un lika to zaur mahzitaja saimneezi aisnest.

Ap pusnakti lika palkawneeks blehdim swilpt. Tik ko tas bij swilpis, te isdsirda pee aistaisiteem slehgeem balsi: „waj wiss labi?" Nu swilpa ari palkawneeks, un Joselis ar saweem beedreem, pehz skaita kahdi 15, wisi no Jehkaba dsimuma, tapa no robeschu-saldateem, kas, kà sihmitê bija rakstits, bij atnahkuschi un pee mahzitaja ehrbega paslehpuschees, nu zeeti sanemts un otrâ deenâ teesahm nodots.

Pee Joseka atrada daudz aisleegtu prezu.

Kamehr Joselis ar saweem beedreem ais restehm sehdeja un strahpi gaidija, prezu pahrweschana ap N. meestinu pawisam bija beigusehs un ari wehl lihdz schim reti atgadahs, ka kahds wairak prezu us reisi pahrnes.

Robeschu-saldatu wirsneekeem ir atkal wakas deesgan. Nu tee gandrihs katru wakaru atnahk pee mahzitaja us tehju, un ir aismirsuschi par konterbandi daudz runat. Kad ari runatu, kas tad lai dod labus padomus, kas lai lahd, kad Joseka wairs naw.

Mahzitajs ir usnehmis Joseka amatu — newis konterbandneeka, bet naudas-aisdeweja, un wirsneeki daudzreis palihdsibas luhdsahs, bet sinams tik wajaga riktigâ laikâ nomaksat, ko aisnemuschi. Mahzitajs wirsneekeem apsolijees, ka nekahds Joselis wairs nebuhschot waret aisleegtu prezi schim usbahst. Atstahstijis W. Tirsmaleets.

Par krogeem.

(Skatees Nr. 13.)

II.

Wisur, kur zeli bij eetaisiti un tamlihdz zelineekeem braukschana un staigaschana, ari krogi bija wajadsigi. Schahda wajadsiba nenoleedsama, bet bez tahs ari krogi atmeta sawu ihpaschu labumu Latweescheem, proti krogs teem bija weenigà sapulzes weeta laizigâ, ihpaschi sabeedrigâ jeb weesigâ sinâ. Leelakâ daudzumâ kopâ jeb pulkeem sanahkt un sawus wakas brihschus jautribâ pakawet wareja Latweeschi tikai krogôs (tirgus un dsihras jeb godus isnemot), un to ari Latweeschi nekawedamees darija; tahda daba zilwekam jaw eedsimuse, ka winam tihkahs ar sawejeem satiktees un leelakâ pulzinâ papreezatees. Lai gan Latweescheem sawâ laikâ bijis masu masakais masuminsch teesibu un brihwibu, tomehr weena brihwiba wineem bija: krogôs sapulzetees un pajautrinatees. Kungi neleedsa krogu preekus un kà ari buhtu leeguschi, paschi tatschu jaw bija tos likuschi zelt; turklaht ari Latweescheem tahdas wispahrigas sapulzeschanahs weetas bija jo wajadsigas, tapehz ka wini dsihwo atschkirtâs mahjâs, kas werstehm, pat juhdzehm zita no zitas attahku, ja tikai eewehrojam weena pagasta, weena nowada peederigos; ja wini dsihwotu leelakâs sahdschâs kopâ, tad turpat weegli waretu sapulzetees, newajadsetu tuwako krogu usmeklet. Schis apstahklis jeb buhschana, ko mas leekahs eewehrojot, Latweeschus peespeeda krogôs pulzetees un tur sanahkdami, wini ar laiku eemihleja kroga dsihwi, no kuras isauga nelabumi, kas netikai Latweescheem kaitejuschi, bet ari lihdz muhsu laikeem ustaupijuschees. Naw neweena Latweeschu laikraksta, kas sawâ laikâ nebuhtu kahdu nopeetnu wahrdu runajis no krogeem, nebuhtu norahdijis us nelabumu, us postu, kas zekahs no krogu preekeem, un ko usrahdit ir weeglaki neka lihdzeklus pret to atrast. (Par scho leetu runasim plaschaki schi raksta beigâs.) No wiseem raksteem, ko Latweeschu walodâ esam par krogeem lasijuschi, mums weens isleekahs loti eewehrojams, proti tas, ko „Austrums" eelizis sawâs „wehstulês is tehwijas." Schis raksts sihmejahs us to, kahdu eewehrojamu lomu welk krogs pee teesas wihru zelschanas; bet lai raksts pats runà.

Pirmais zehleens (noteek krogâ).

Wehla nakts. Kroga istaba pilna duhmu. Lampa wahji apgaismo istabu. Wairak wihru sehsch ap galdu. Krodsineeks pats ais meega schahwojahs. Weens no sehdetajeem peezekahs no galda augscham, us kura redz tik tukschus „traukus", un pee-eet pee krodsineeka. Us reis krodsineekam meegs projam. Wihrs tagad bij schiglis kà dewini. Pudele schnabja ar glahsehm stahw us galda. „Winas issauzejs" eelej un padod sakuskus. Tad nahk wesels klehpis alus. Dsehraji brihnahs par pazeenataja dewigo laipnibu un zits zitam ar azim jauta: „Par ko tas? kas tas buhs? ko tas nosihmè?" Beidsot tatschu kahds eewaizajahs. Atbild: „Nepraši, dser tik, kad dod, — kad sit, tad behdz!" — „Ko zelsim par teesas wihreem us jaunu?" pazeenatajs pehz brihscha waiza. — „Wehl jaw ta deena gabalâ," kahds no weeseem atteiz. — „Kur tad gabalâ? Kad buhs jazek, tad nesinasi wis ko zelt," pazeenatajs atbild. „Nu, tad atstahsim tos paschus wezos," zits saka no weeseem.

„Tewis dehl laikam wini lai stahwetu lihdz pastardeenai amatâ; bet ir wihri, kas spreesch zitadi," pazeenatajs usbaraahs. „Nu, deesgan jaw wezee teesas krehslu bersuschi, waretu zelt ari jaunus," treschais teiz. „Luhk, kur prahtigs wahrds!" pazeenatajs atbild, — „bet ko lai zekam?" — „Nu, kas tad leels ir, kad mehs tewi paschu, Slapjum, eezekam, — pastardeena jaw tadehl wehl nenahks," zeturtais saka. „Un karmantschiks tu ari nekahds ne-esi," peektais peebilst.

„Kur tad tos taisnos lai nem?" sestais saka.

„Ko nu par mani?" Slapjums atbild, „bet mans rada-gabals Slahbstis gan buhtu zekams." — „Ja gan, Slahbstis ir wihrs, kad skaidrâ . . . ." Ko nu par to," otris atteiz. — „Slahbstis ir wihrs," wisi ziti peekriht.

„Tewi, Slapjum, par preekschneeku un Slahbsti par peesehdetaju zelsim, kas bij, bij! waj tad gaisâ, waj maisâ!" dsird sakam is pulka. — „Un magaritschas tu dosi, tad waj rahpu . . . .", otris peebilst.

„Kad nu juhs wisai gribat, tad jaw man ari buhs japanemahs," Slapjums atbild. „Lihkop, lihkop!" wisi kleedz. „Bet turi wahrdu!"

„Us ta wehl usdsersim", Slapjums saka. — Un tad ar' usdsihwo. Glahses un pudeles tukschas. Krodsineeks schahwojahs. Lampa taisahs isdsist. Publika isklihst (Preekschkaramais kriht.)

(Turpmak wehl.)

bihjees no leeleem zeła tehrineem, un lihdſ pat pehdigam dſihwibas brihſcham ſtrahdaja ſawâ ſtrahdatawâ, lihdſ ar ſeſeem un mahzekſeem. Pehz ſcha ſawadneeka nahwes atrada par kahdeem 100,000 rbł. mantas, proti: 60,000 rbł. bija nogulditi bankâ, 30,000 rbł. wehrtibas bija wina weikalâ un 10,000 rbł. atradahs wekſelôs. Müllera weenigà mantineeze ir wina mahſa, kahda pa wiſam nabaga ſemneeze.

No Rigas wezakà polizijmeiſtara. Eſkatu par ſawu peenahkumu, Rigas eedſihwotaju wehribu greeſt uſ to, ka es eſmu iſdewis pawehli, ruhpetees ſtingrak par ſunu eekerſchanu, kuri beſ uſpurneem blandahs pa pilſehtu apkahrt, tà kà pehdejâ laikâ ir redſams, ka tahdi ſuni leelâ ſkaitâ klejo pa eelahm. Tadehł ſunu ihpaſchneeki, paſchu intereſu labâ, zaur ſcho teek uſaizinati, iſpildot pilſehtas domes obligatoriſko nolehmumu no 4. marta 1885. g. ſchaî ſinâ, nelaiſt iſ mahjas ahrâ ſawus ſunus beſ uſpurneem, ja tee zaur ſcha nolehmuma neiſpildiſchanu negrib paſaudet ſawus ſunus, waj ari grib aiſſargatees no leeleem iſdewumeem dehł winu iſpeſtiſchanas iſ nogalinatawas.

Wezakà polizijmeiſtera deenas pawehle Rigas pilſehtas polizijai. Dſehreenu nodokłu likumu 354. art. ir aiſrahdits uſ to, ka ſwehtdeenâs un krona ſwehtku deenâs wiſâs dſehreenu pahrdotawâs ſtipru dſehreenu pahrdoſchana maſumeem ir aiſleegta, taî laikâ, kamehr draudſchu baſnizâs beidſahs deewkalpoſchanas liturgija un kamehr noteek kruſta gahjeeni. Tomehr, ſwehtdeen, 6. aprilî, pulkſten 9 no rihta, es eewehroju, ka dſehreenu pahrdotawâs krahmju tirgus apkartnê noteek tirgoſchanahs, pee kam, uſ manu waizaſchanu, atbildeja, ka ſchihs eeſtahdes no rihta lihdſ liturgijas eeſahkſchanai ſtahwot walâ, bet tikai no pulkſten 10 rihtâ, pa deewkalpoſchanas laiku, atkal teekot ſlehgtas lihdſ deewkalpoſchanas beigahm. — Eewehrojot, ka zaur augſchminetâ likuma 354. art. augſchminetâs pahrdotawâs ſtipru dſehreenu pahrdoſchana ſchajâs deenâs lihdſ deewkalpoſchanas ſahkumam pawiſam naw atłauta, es uſdodu man uſtizetâs polizijas eerehdneem, it wiſur Rigâ, no ſcha brihſcha, dſehreenu pahrdotawâs, ſwehtdeenâs un krona ſwehtku deenâs, no rihta lihdſ deewkalpoſchanas beigahm draudſchu baſnizâs, turpmak neatłaut tirgoſchanos, un wainigos, kuri to neiſpilda, uſ likumiga pamata ſaukt pee atbildibas.

Sakoſchana zaur ſuni. Paliſadu eelâ Nr. 32 dſihwoſchâ, pee Zehſu pilſehtas zunft-oklada peerakſtitâ Karline Streker paſinoja, ka 8. aprilî, pulkſten 8 no rihta, winas maſas ſugas iſtabas ſchunelis ſatodis winai un winas meitai Minnai Stacherai roku, bet tapat ari tas ſarehjis kaki; tà ka minetais ſchunelis nekad nekoda, tad Karline Streker, ſchaubidamahs par to, waj ſuns naw traks, greeſahs pee ſawa mahjas ahrſta daktera Lilienthala, kurſch K. Strekerai un M. Stacherai iſdedſinaja rehtas. Pehz tam tika atſaukts weterinar-ahrſts, dakters Olino, uſ kura padomu ſuni un kaki aiſſuhtija uſ lopu patwerſmi dehł iſmekleſchanas.

Kauſchanahs. 14. aprilî, pulkſten 1½ naktî, Kanalu eelâ Nr. 17, Pruhſijas pawalſtneezes Auguſtes Münſes dſihwoklî iſzehlahs kauſchanahs ſtarp Rigas ſtrahdneeku okladiſteem K. E., F. R., J. J., E. K. un Pruhſijas pawalſtneeku K. D., pee kam K. E. tika ar naſi ſahnôs deeſgan bihſtami ſewainots. Eewainotais nowests pilſehtas ſlimnizâ. J. J. un K. D. apzeetinati, bet preekſch pehdejo diwu uſmekleſchanas ſperti ſoli.

Nelaimes atgadijeeni. 15. aprilî, ap pulkſten 12 deenâ, taî laikâ, kamehr 115. Wjaſmas pulks kara-ſlimnizas tuwumâ atrodoſchâ laukumâ noturêja paradi, ſwinedams pulka ſwehtkus, Liſes pagaſta ſemneeka dehls Andrejs Peterſons, 13½ gadus wezs, zaur paſcha neuſmanibu pakkuwa ſen ſirga, ar kuru Kara-ſlimnizas eelâ, paſchas ſlimnizas tuwumâ, jahja ta paſcha pulka amatneeku rottas ſaldats Woizicha Poluſchełizs, pee kam ſirgs to noſpehra ar pakakłahju. Sehna lihki noweda glahbſchanas-ſtanzinâ dehł mediziniſkas iſpehtiſchanas. — 15. aprilî, pulkſten 7 wakarâ, kamehr reſerwas ſaldats Kriſchs Wanakowſkis ſtrahdaja uſ Angłu twaikona „Sappho“ kugi lahdejot, pahrluhſa lahdina ſkruhwa, kas Wanakowſkim uſkrita wirſû un pahrlauſa tam kreiſo kahju ſem zeła. Wanakowſku aiſweda uſ Rigas pilſehtas ſlimnizu.

Aplaupiſchana. Pruhſijas pawalſtneeks Roberts Schäfers paſinoja, ka taî laikâ, kamehr tas tizis turets zeetumâ, tadehł kà tam paſes nebijis, tas eepaſinees ar areſtanteem K. N., J. B., kahdu G., ar pawahrdu „S . . n“ un G.; 8. aprilî ſch. g., pulkſten 7 wakarâ, minetâs 4 perſonas, ſaſtapuſchas Schäferi zitadelê, aiſ zeetuma nama, uſaizinajuſchas winu, lai nahk teem lihdſi dehł atpuhſchanahs uſ klajo plazi, kas atrodahs ſtarp Jehkabu eelu un Andreja ſluhſchahm; zelâ weens no wineem, N., ſitis tam ar kaut ko gihmî, tà ka tam ſahkuſchas tezet aſinis, bet pehz tam tee to pagahſuſchi gar ſemi un, nolaupijuſchi winam klahtbijuſchos 2 rbł. 5 kap., aiſmukuſchi. Preekſch laupitaju uſmekleſchanas tika ſperti tuhlin ſoli un ſlepenâs polizijas nodałas agenteem un wachtmeiſtaram Achałinam iſdewahs trihs no wineem, S . . nu, B. un G., Eliſabetes eelâ apzeetinat, kahdâ reſtorazijâ eepretim Wehrmana dahrſam, neraugotees uſ to, ka tee wiſi trihs pretojahs ar eerotſcheem.

Sahdſibas. Naktî no 4. uſ 5. aprilî, ap pulkſten 12, Peterburgas Ahrrigas 4. kwartalî, Twaikuſahgetawu eelâ Nr. 20 dſihwojoſcham Dimitrijam Semenowitſcham Aſtrejewam ſagłi uſlauſuſchi loga ſlehgus, iſdauſtijuſchi logu un iſ wina bodes kaſes iſſaguſchi ap 70 rbł. ſkaidrâ naudâ, diwus pusimperialus, 5 rbł. wehrtibâ ſihkas ſudraba naudas, 3 ſelta gredſenus, 15 rubłu wehrtibâ, 9 ſudraba gredſenus, 5 rubłu 40 kap. wehrtibâ, un zilindra pulkſtenu 10 rbł., pawiſam 115 r. 40 kap. wehrtibâ. — Pee Peterburgas Ahrrigas 3. kwartalî, Suworowa eelâ Nr. 65 dſihwojoſchâ 29. artilerijas brigades kapteina barona v. Roenne par ſindeweju ſtahwoſchais, minetâs brigades ſaldats Jwans Soſinſkis paſinoja, ka 5. aprilî, ap pulkſten 12 deenâ, iſ minetâ dſihwokła, kas palizis beſ uſraudſibas, zaur pakałtaiſitas atſlehgas peepalihdſibu, noſagta wina łahdite ar leetahm, ap 26 rbł. 50 kap. wehrtibâ, un 126 rbł. 95 kap. ſkaidrâ naudâ.

— Aiſ-Keiſara dahrſa eelâ Nr. 5 dſihwojoſchais meldera Niedermeijera kalps, pee Rigas ſtrahdneeku oklada peerakſtitais Peters Kauka, paſinoja, ka 5. aprilî, winam mahjâs ne-eſot, iſ wina neaiſſlehgta dſihwokła noſagts weenkapſelu ſudraba enkura pulkſtens ar metala kehditi, 18 r. wehrtibâ, un pahris kamaſchu ar galoſchahm, 10 rbł. wehrtibâ. — Paliſadu eelâ Nr. 69 dſihwojoſchâ, pee Jerkules pagaſta peerakſtitâ weſchereene Anna Rotke, paſinoja, ka naktî no 9. uſ 10. aprilî iſ winas dſihwokła, zaur loga uſlauſchanu no ſehtas puſes, kamehr pate gulejuſe, noſagts: daſchada weſcha, kas tai bijuſi eedota preekſch maſgaſchanas, un beſ tam wehl pahris bikſchu un ſudraba pulkſtens, ap 50 rbł. wehrtibâ. — Paliſadu eelâ Nr. 80 trakteera turetajs Auguſts Jankewitſchs paſinoja, ka naktî no 7. uſ 8. aprilî iſ wina trakteera, zaur loga uſlauſchanu no ſehtas puſes, noſagts: 400 zigaru, 3000 papiroſu, kapara mehrini un no neaiſſlehgtas kaſtes 3 rbł. ſkaidrâ naudâ, pa wiſam ap 35 rbł. wehrtibâ. — Pee Tukumas peerakſtitais, Jelgauâ dſihwojoſchais Adolfs Weinbergs paſinoja Jelgawas Ahrrigas 3 kwartala pahrwaldei, ka tas 7. aprilî, braukdams pa dſelſzeku, Tornakalna ſtanzijas 1. klaſê pametis ſawu tſchemodanu beſ uſraudſibas, bet kad pehz puſſtundas atmuhzis atpakał tad iſrahdijuſe, ka wina tſchemodans ar daſchadahm leetahm, 60 rbł. wehrtibâ, bijis noſagts. (R. P. P. A.)

Moſchanahs uſ jaunu dſihwi.

(Notikums pa leeleenahm pehz Ulrich Franka.)

Pa maſo logu ta ſkatijahs
Un preezajahs par dſeeſminahm,
Ko putnini tik lihgſmigi
Taî uſgawileja ....

Un tad wina ſmehjahs jautri un preezigi! Seedonis lidinajahs par winas mihligo waigu, winas azîs atſpihdeja jautriba un jaunibas preeks. Wiſs ap winu apkahrt preezajahs, mihła ſaulite pee debeſim un behrni, kas uſ eelas rotajahs — un ari jauneklis, kas otrpuſ eelas pee loga ſtahweja. Jauneklis gan ihſti preezigi neſmehjahs, bet ſmaidija, pilns ilgoſchanahs un ſkatijahs uſ lihgſmo meitinu tà ilgodamees, ka ta wiſpahri par gihmi noſahrka un uſ jaunekli paſkatijuſehs, ahtri logu aiſdarija un no loga paſuda. Scho azu ſkateenu jauneklis bija ſaguhſtijis un winai uſſmaidijis, netikai ſchodeen, bet katru reiſu wiſâ ſeemâ winſch to bija darijis, kad meitinu pee loga eeraudſija, waj to uſ eelas ſatika. Runajuſchi weens ar otru ſawâ ſtarpâ nekad nebija, bet paſcheem ap ſirdi tà bija, ka weens otru pilnigi paſihtu, netikai no redſeſchanas, bet ar wiſeem dſihwes preekeem un ruhpehm, kuras weens otram labpraht buhtu atweeglinajuſchi, bet tas nebija iſdarams.

Weenigais atweeglinajums, weenigais uſmudinajums, ko weens otram wareja paſneegt, bija tas, ka wini weens uſ otru paſkatijahs un weens otram uſſmaidija zaur loga ruhtim, kas daudſreiſ pa ſeemu bija apſaluſchas un tahdâs reiſâs ar leelahm puhlehm bija no ledus ja-atſwabina, lai waretu zauri redſet un weens otru ſkaidri eeraudſit. Bet nu bija ſeema aiſgahjuſe un pawaſara atnahkuſe un ſeedonis wiſu dabu tehrpa jaunâ uſwalkâ, wiſur modahs jauna dſihwiba, wiſur jautriba un lihgſmiba. Pee atwehrteem logeem ſtahwedami, wini ſchodeen weens otru redſeja un weens otram uſſmaidija. Wini ſchkita weens otram tuwaki eſot un wineem iſlikahs, it ka wajadſetu rokas ſneegtees. Wini bija tik tuwu un tatſchu tik tahli ſchkirti, kà jaw ſweſchi zilweki. Bet wina ſmehjahs un preezajahs, it kà ſchodeen winai negaidot buhtu leela laime notikuſe, kamehr winſch ſchodeen wehl leelaku ilgoſchanos ſajuta. Wina bija newainiga meitina, ihſts dabas behrns, ko maſakais laimes atſpihdums padara preezigu un jautru, jo liktenis winu beidſamâ laikâ nebij iſlutinajis. Winſch turpretim wairak gribeja, kà jaw wihreetis, kam ar to nepeeteek, ka par neſaſneedſamo kluſumâ preezajahs, bet kas neſaſneedſamo grib ſaſneegt. Ar ſkatiſchanos un redſeſchanu winam wairs nepeetika, kà lihdſ ſchim; winſch gribeja ar to runat un uſ tam winu pamudinaja noſarkums, ko winſch uſ winas waigeem pamanija, kad wina no loga aiſgahja.

No loga atgreeſuſees, wina bija paſaudejuſe wiſu jautribu, nopeetna palikdama, jo behdas un ſirdſehſti ſtahweja winas preekſchâ. Zik daudſ jautribas newajadſeja ſchai jaunajai ſirdei, lai paſtahwigas behdas un gruhtibas waretu apſpeeſt un tad tik lihgſmi preezatees?! Netikai preekſch ſewis, bet ari preekſch wezâ, puſpamiruſcha ſlimneeka, kas ſaſlihzis krehſlâ pee krahſns ſehdeja, ſawus ſlimos lozekłus ſildidams, lai gan gaiſchee ſaules ſtari pa logu eekſchâ ſpihdeja.

„Papiņ mihło, ſeedonis ir klaht!“ meitina uſrunaja ſlimneeku.

„Tad mehs maſak ſalſim, Jda,“ bija ſlimneeka atbilde.

„Koki dabuhs lapas, putnini dſeedahs, pławas ſakos un pukes ſeedehs; aukſta ſeema tagad projam, papiņ.“ To ſazidama, wina, proti Jda, pee ſawa ſlimà tehwa bija blakus noſehduſehs un wina wahjo roku ſakehruſe, pee tam ſawu galwinu pee wina pleza peeſlehjuſe.

„Sinu, ſinu, Jdiņ, bet ko tas man lihdſ?“ ſlimneeks atteiza ar behdigu balſi.

„Peedod papiņ“, Jda luhdſahs. „Sawâ preekâ par pawaſaras moſchanos dabâ man uſ brihtinu lika aiſmirſt, ka ſeedona preekus newari lihdſ baudit. Kahds neſchehligs man iſleekahs man preeks par ſeedoni.“

„Tu mani pahrproti, mihło behrniņ,“ tehws atteiza. „Tu eſi jauna un tew buhs preezatees. Man kà wezam ſkolotajam eeraſts katru leetu no diwahm puſehm apſkatit. Kas ſawa muhſcha leelako daļu nodarbojees grahmatahm un mahzijis jaunus łaudis, tam tahda prahtoſchana paliku ſe par otru dabu. — Bet Jdiņ, nahz labaki, lai tew pateizos par wiſu tawu mihleſtibu un uſtizibu, ko man eſi parahdijuſe.

„Luhgtu, mihło papiņ!“ Jda it kà pateizibu atraididama, atteiza.

„Lai ſeedonis ari manâ ſirdi nahk un iſkauſe to beeſo ledus kahrtu, ko ſlimiba un behdas kaldinajuſchas; lai beeſà ledus kahrta kuhſt iſ pateizibas par tawu mihleſtibu un uſupureſchanu, mana Jdiņ! Aſtoni mehneſchi jaw pagahjuſchi, kur nelaimigà ſlimiba man uſbruka un mani lo- [illegible] un manis. Uſ reiſu paliku [illegible] nebuhtu man penſija un tu nepalihdſetu ar ſawu mahkſlu, bildes malet, ko klaht peepelnit, tad mums nebuhtu, no kam dſihwot. Labi, ka tawa mihłà mahte nedabuja ſchihs behdu deenas peedſihwot!“

Jda newareja aſaras atturet atpakał, ka winas tehws ſchihs leetas atgahdinaja; bet warbuht tas wina apſpeeſto ſirdi atweeglinaja, kad dabuja pilnigi iſrunatees. Wina noleeza ſawu galwu, lai tehws ne-eeraudſitu aſaras winas azîs.

„Es ſinu“, ſlimais tehws ſawu runu turpinaja, „ka behdas daſchreiſ peeklauwejuſchas pee muhſu durwim ſchaî garajâ ſeemâ un ka tu ar ſawu ſirdibu un duhſchibu tahs ne-eelaidi eekſchâ pee manis ſlimneeka.“ To ſakot, ſlimneekam balſs trihzeja. „Kà ſtipri tu wiſas ruhpes weena pate pahrwareji! No manis wiſu attureji, pate wiſu iſtureji. Kahdu gruhtu naſtu uſleek ſlimibas!“

„Neſchehlojees, papiņ, neſchehlojees. Gan jaw wiſu pahrzeetiſim un tu tikſi ſpirgts un weſels un mehs buhſim jautri un preezigi.“

„Kur nu paliku ſchi mani amata beedri, mani draugi, mani ſtudenti, ko es mahziju,“ winſch tahłaki runaja.

Pa to ſtarpu kahds lehnam pee durwim peeklauweja. Wini abi, tehws ar meitu, ſawâ aiſgrahbtibâ to nedſirdeja. Jda tikai nopuhlejahs, ſawu tehwu apmeerinat un pate ſew pahrmeta, ka bija no pawaſaras preekeem runajuſe un tà ſawam tehwam ruhktas atminas ſirdî modinajuſe.

„Pehz ſeemas nahk pawaſara,“ wina meerigà, „tà ari pehz behdahm nahk eepreezinaſchanu . . .“ Wina nedabuja iſrunat. Durwis atdarijahs un taîs parahdijahs jauneklis, kas winpuſ eelas dſihwoja. Wina neſabihjahs un ari nepraſija, kapehz winſch nahzis; wina, nelikdamahs trauzetees, ſawu eeſahktu runu turpinaja. „Un pukes ſahłs ſeedet un putnini dſeedat, wiſs tehrpſees jaukâ uſwalkâ un ſeemas aukſtums un behdas buhs projam.“ To ſazidama, wina bija peezehluſehs no krehſla un bija runajuſe it kà praweeſcha balſî, kas uſ ſaweem wahrdeem paſaujahs, tapehz ka teem uſtizahs. Bet tagad wina ſawu gihmi paſlehpa rokâs un ſtarp pirkſteem newareja ihſti redſet, waj wina ſmejahs waj raud, jo kaš notika, bija kas negaidits, nezerets. Jaunais zilweks peegahja pee ſlimneeka krehſla, ſakehra ta roku un ar ſirdî aiſgrahbtu balſi ſazija: „Mans zeenitais, mihłais ſkolotajs!“

Sawads preeks pahrlaidahs par ſlimneeka waigu, kad winſch uſ jaunekli paſkatijahs un to paſina. „Leonhart,“ ſlimneeks eeſauzahs, „juhs ſche? Kas juhs ſchurp atwedis?“

„Schi jaunekle,“ Leonharts atteiza, uſ Jdu rahdidams.

„Mana Jda, mana meita? Waj juhs winu paſihſtat?“ ſlimneeks jautaja.

„Es neſinaju, kas wina par tahdu, bet es winu paſinu jaw ilgi. Wiſu ſeemu wina bija mans labais engelis. Kad es winas jautro waigu redſeju, tad wiſas ruhpes bija weeglakas, weeglakas behdas un poſts. Es ſew ſaziju, tew jaſtrahda, tew jazihnahs, ari ſem gruhtibahm. Noſt ar wiſahm behdahm un ruhpehm, pahrwari truhkumu un aukſtumu. Tew jazenſchahs, tew jazihnahs! Un wiſâs ſchahdâs gruhtibâs mehrkis bija ſaſneegts! Schodeen eſmu ſawu ekſameni nolizis, labas zeribas man atdarijuſchahs uſ nahkamibu. Tagad gribeju ſcho jautro, labo waigu tuwumâ redſet! Man wajadſeja. Es winu tagad atrodu kà mana bijuſchà zeenità ſkolotaja meitu, kura man tagad diwkahrtigi dahrga, mihła. Waj juhs man ſcho dahrgumu uſtizetu, kad es jums to luhdſu?“

Wezais ſkolotajs (profeſors) bij abu rokas ſakehris un kopâ ſalizis. Jda raudadama nometahs tehwa preekſchâ uſ zeleem.

„Tu eſi, mihła Jdiņ, ar praweeſcha muti runajuſe: pehz ſeemas un behdahm atnahzis preeku ſeedonis! Un pukes ſeedehs un putnini dſeedahs . . .“ tahłak wezais ſkolotajs neſpehja runat, wina balſs apkluſa, winſch wehl reiſ uſelpoja un — bija aiſdarijis ſawas azis uſ muhſchibu.

Sawas mihlotâs meitas laimi redſot winam gars bija aiſlidojis uſ winu paſauli; meeſas bij atſwabinatas no ſahpehm un aukſtuma.

Kad ſahpes un noſchehloſchana par tehwu buhs mitejuſchahs, tad wina jautra meitina atkal pilnigi preezaſees. Pawaſarai janahk pehz ilgâs ſeemas. Seedonis nahks! Moſchanahs uſ jaunu dſihwi! Augſcham zelſchanahs! to ſludinà leeldeenas. Jſ nahwes tumſchahm ehnahm moſtahs jauna dſihwe. (Ztg. f. St. u. L.)

Dahwinajumi 50 gadu amata ſwehtkeem par peeminu.

Ernſt Plates kgs aiſ pateizibas, ka mihlais Deews winam nowehlejis ſpirgtam weſelam peedſihwot 50 gadu amata jubeleju, apdahwinajis daſchadas labdarigas eeſtahdes Rigâ, katru ar 100 rbł. wehrtspapiri.

1) Grahmatu drukataju ſlimneeku palihdſibas kaſt.
2) Grahmatu drukataju inwalidu kaſt.
3) Aklu un wahjredſigo zilweku eeſtahdi (ſlimnizu).
4) Diakoniſu (ſlimkopeju) eeſtahdi.
5) Kurlmehmo eeſtahdi.
6) Kreewu labdariſchanas beedribu.

Minetâs eeſtahdes, dahwinajumu ſanemdamas, ſawu pateizibu iſſazijuſchas gan atklahti ſchejeenas laikrakſtôs, gan ar garaku rakſtu ſirſnigôs wahrdôs, bet wiſu to ſche nobrukat, aiſnemtu par daudſ weetas.

Tirgus ſinas.

Rigâ, 17. aprilî 1886.

Laiks uſnahza loti wehſs, uſſneeg ſneegs, uſlihſt leetus.

Scheejeenes tirgus ſwehtku dehł bij loti rahms: pirzeji un pahrdeweji atturahs no tirgus.

Lini kluſu, pahrdeweji atturahs.

Kanepaji beſ eewehrojameem lihgumeem.

Kanepes, ſchahwetas, welti peedahwatas par 130 kap. pudâ.

Linſehklu kronis maſ eewehrots.

Linſehklu brahkis pa wezam; 87½% ſehklas maſâs partijâs famakſaja ar 170—171 kap. pudâ.

Kweeſchi beſ lihgumeem, krahjums loti maſs.

Rudſi pa wezam; uſ 120 mahrz. pamata partiju uſ weetas ſalihga par 82 kap. pudâ; bet tad pirzeji atrahwahs, ſolidami tik 81 kap. pudâ.

Auſas beſ eewehrojameem lihgumeem.

Meeſchi ari tikai maſâs partijâs atron pirzejus.

Deewa-kalpoſchana Rigas baſnizâs.

Swehtdeen, 20. aprilî 1886.

Jehkaba baſnizâ:	Spred. plſt.		10	wahz. w.-mahz. Holſt.
	„	„	12	igaun. mahz. Zinck.
Petera baſnizâ:	„	„	10	w.-mahz. Lütkens.
	„	„	6	mahz. Hellmann.
Domes baſnizâ:	„	„	10	ſuperd. Gaethgens.
	„	„	2	mahz. Keller.
Jahnu baſnizâ:	„	„	9	w.-mahz. Weyrich.
	„	„	6	mahz. Walter.
Gertrudes baſnizâ:	„	„	½10	latw. mahz. Walter.
	„	„	2	wahz. mahz. Hilde.
Jeſus baſnizâ:	„	„	10	wahz. mahz. Bergmann.
	„	„	2	latw. mahz. Rüthel.
Mahrtinu baſnizâ:	„	„	10	wahz. Cand. Heinrichſen.
Tribween. baſnizâ:	„	„	10	wahz mahz. Fromm.
Reformatu baſnizâ	„	„	10	mahz. Iken.

Naudas-papihru zena.

Rigâ, 17. aprilî 1886.

Papihri.	makſ.	praſiſa.
Pusimperials	8 27	8 29
5% bankbiletu 1. iſlaidums	100	—
5% „ 5. „	99½	100½
5% inſtr. 5. aiſnehmums	104¾	—
Aufſtruma iſnehmums no 1879. gada	99½	100½
1 5% Kreewu prehm. aiſnehmums	236½	237½
2 „ „ „ „	220½	221½
Rib.-Bolog. dſelſzeła obl. 2. aiſnehmums	—	—
5% konſol. 1871. gada aiſnehmums	153½	154
Odeſ. pilſ. hipoteku bankas 5½% obligazijas	—	—
Kreew. ſem. kred. 5% kihlu-ſihmes	158¼	158¾
Charkowas ſemſt. 6% kihlu-ſihmes	—	—
Rigas kom. bankas akz.	275	—
Rigas-Dinaburgas dſelſzeła akzijas	165	—
Maſkawas-Breſt. dſelſz. akz.	—	—
Lib.-Bolog. dſelſzeła akzijas	82	82
Baltijas dſelſzeła akzijas	126	127
Dinaburgas-Witebſkas dſelſzeła akzijas	187	—
Warſchawas-Terešp. dſelſzeła akzijas	—	—
Orlas-Witebſkas dſelſzeła akzijas	—	—
Leel. Kreewijas dſelſzeła akzijas	—	—
Widſemes kihlu-grahmatas	—	
Kurſemes „	—	

Jaunakahs sinas.

Rigas Latweeschu teatris. Scho swehtdeenu israhdihs jaunu lugu „Literariski pusgraudneeki jeb seewas noslehpums" us benefizi muhsu akteereem, us ko dàram teatra draugus usmanigus.

Widsemes gubernas prokurors, 12. aprilî aisbraukdams is Rigas, sawas amata darischanas nodewis sawam beedrim, kollegijuasesoram Schebeko.

Par Widsemes dselsszeku „Rig. Zeitungai" raksta is Peterburgas, ka ministru komiteja nu galigi isspreedusse jautajumu, kur buhwet Rigas bahnusi. Bahnusi tagad nu buhwehs pee paschas Daugawas, ais Andreja dambja, starp zitadeli un seminaru, pee Petera-Pawila eelas. No bahnuscha dselsszelsch ees gar Katrinas dambi, Daugawas pusê, garam gar Keisara dahrsu un pa kreisai rokai gar Schmidta sahgetawu lihds Hermelina muischinai. Pee Möllera muischinas linija dosees us labo pusi, projam no Daugawas, pee Pihlu muischinas pahrees par Katrinas un tahlak par otro Weischu dambi, taisni pa pilsehtas ganibahm, pahri par Sarkandaugawu un tad starp Zietemana ahdu fabriku un kara spitalu, pahri par Mihlgrahwja dselsszeku u. t. t.

No Pinkineeku puses. Pee mums pirmos pawasara wehstneschus, zihrukus un melnos strasdus, dabujam redset 13. martâ. 17. martâ eesahka leetus liht, ar ko tad seemas zelsch beidsahs; 21. martâ muhsu Bab-esars uspluhda tik leels, ka teem, kam klahtaku mahjas pee esara, wajadseja lopus no stalleem iswest us droschaku weetu; kahdeem seens samirka, zitam atkal iswesti mehsli no lauka aisnesti, ari muhsu Annas-skola appluhda, behrni newareja tikt skolâ. Zitôs pawasarôs muhsu Bab-esarâ atnahza leelee gulbi, pa tuhkstoscheem; schoreis it pawisam mas; no ziteem putneem, kà no pihlehm, atkal daudz wairak; tapat ari no siwim, wehl lihds schim mas ir eenahkuschas. Lopu baribas daudseem sen jaw truhkst, ziti jaw ap 26. martu sawus lopinus laukâ laiduschi. Rudsischi, seemu zeetuschi, ir isstahwejuschi it labi, ir tee wehlakee sehtee, zaur silto laiku sahk zeribu rahdit, tik ween leetus wajadsigs. Kà dsirdam, muhsu Kalnzeemeescheem jeb Upenceekeem, kas tuwaki pee leelupes dsihwo, leelupes uhdens scho reisu leelu skahdi padarijis, ko ween tik warejis lausdams, plehsdams, raudams, postijis; ir pat kahdeem stalli ar pahreem lopus aisrahwis projam. Par slimibu schinî laikâ neko daudz newaram schehlotees, pa retam kahdu seewu jeb behrnu, kapsehtâ us meera dusu pawadam. Beidsot wehl japeemin, ka 13. aprilî dsirdejam pehrkonu ruhzam un ka ziti no muhsu saimneekeem jaw preeksch leeldeenas stahdija kartupelus.

Kahds Esarmaleetis.

No Pinkineekeem. Pee mums 7. aprilî, pusdeenâ, pehz pulksten diwpadsmiteem, muhsu meschakunga Fleischera muischâ iszehlahs uguns, stipram wehjam puhschot, uguns pahrgahja turpat, us saimneeka Indrika Dsilnas ehkahm. Sadega wisa manta, astonas zuhkas, wisas ehkas, tikween pirts palika. Uguns pahrgahja turpat us saimneeka Martin Dsilnas ehkahm. Sadega wisa manta, weena zuhka, weens telsch, wisas ehkas, tikween pirts palika, saimneeks ar saimneezi nebija mahjâs. Gowis abeem tika isglahbtas, pee tam diwi wihri stipri sadedsinajuschees, us wairak glahbschanas newareja buht ne domas; turpat winpus leelzela, Stuhru Dsilna un Podneeku Dsilna ehkas no laudim tika paglahbtas, meschakungam nodega tikween dsihwojama mahja, manta pa leelakai daldai tika isglahbta. Saimneeku skahde ir leela. Kà muhsu saimneekeem ir buhwes koki japirk, ja nu Rigas rahte jeb walde buhwes kokus nedod, kà tad lai eesahk dsihwot un kur tad lai dsihwo. Tad nu ik katris, zik waredami un spehdami, dosim wineem, tad mums atkal taps dots.

Kahds Lihdszeetis.

Is Piltenes. Bahrgà seema, — baltsedsite ir atkal no mums aisgahjuse un jautrais pawasars, — salonis ir atkal jaw eenehmis winas weetu. Ai, zik jautrakà un moschakà ir ari palikuse wisa daba zaur to! Pawasaras pirmee wehstneschi, — zihruki, dseed jaw sen it jautri, augsti jo augsti gaisâ pazeldamees. Tapat ari daudz ziti dseedataju putni jaw sahk parahditees un kopâ pulzetees us konzertu, kas pilnigi kluhs atklahts, tapat kà zitôs gadôs Meschatehwa pagalmôs; tik drihz, kad winu galwenà koru waditaja, dseesmu meistarene, — lakstigala buhs atnahkuse. Stahrks jaw zihtigi sahk pahrlabot sawu mahjokli, — ligsdu osolâ. Rudsi ir isdusejuschees it sweiki seemâ sem deesgan dsiłas baltas segas un sahk jaw sakot. Semes ruhkis, — arajs wehl nestrahda Deewa semitê, selta graudu apzirknî. Sirmà Wenta ir jaw atdewuse, winas apkahrtni wareni ar sawahm raudahm, — uhdeni apslazinadamà, sawu baltu sudrabainu seemas segu Baltijas mahminai, — juhrinai. Wispahrigi spreeschot mehs pawadijam seemu it meerigi, bes kahdahm leelahm sahdsibahm, sehrgahm, nelaimehm, slepkawibahm un truhkumeem. Pat lopu baribas truhkumus tik dsird no tà saukteem „weenas deenas saimneekotajeem." — 25. martâ, pulkst. ½9 rihtâ, muhs apzeemoja pirmo reisi pehrkona weztehws, lihdsatnesdams siltu, augligu pawasara leetutinu. — Beidsot wehl „Mahjas Weesa" zeen. lasitajeem un laipnahm lasitajahm ar schehlumu manim jawehsta, kà attihstibas un isglihtibas sinâ muhsu pagastu ar pateesibu gandrihz war peeskaitit pee pehdigajeem. Tahdas leetas, kuras deretu preeksch zilweka paschuskopschanas, wina garigàs un laizigàs labklahschanahs weizinaschanas un usplaukschanas Pilteneeki nemaz wehl ne-eewehro un nezeenà. Derigi isrihkojumi, ar kureem wini waretu kalpot sewim un wisai tautai, un beedribas, kà: dseedaschanas un sawstarpigas ugunsapdroschinaschanas beedribas, kurâs wini waretu mahzitees beedrigi zits ar zitu satikties un atsiht to, kas ar maseem, bet draudsigi weenoteem spehkeem ir eespehjams un isdarams, muhsejeem naw ne wehsts. Bet kà lai muhseji to panahk?! — Tautas mihlestibu, weenprahtibu un satizibu war meklet ar uguni pee muhsejeem. Un to peerahda tahs sawstarpigàs prahwas un kildas, kuras notehre weltigi daudz laikus, spehkus un naudas. Laikraksti un ziti derigi raksti atrod pee mums maz zeenitaju. Weenigais lihdseklis pret scho buhtu, ka Piltenes pagasta kreetnaki dehli zenstot dibinat kahdu beedribu. Tur tee waretu pawadit sawus wakas brihschus ar prahta isdaiłojuscheem preekeem un sinibahm. Tadehł Piltenes pagasta kreetni dehli zensimees un peerahdisim, kà ari te „tapat wihri atronahs, osoleem kas lihdsinahs." Nu tad us preekschu tautas brahli firmà Wentas malâ.

Putninu Krists.

Wentes puse (Kursemê.) No tureenas mums raksta tà: Seema schogad bij brihnum jauka un pastahwiga lihds pat marta mehnescha widum, tad daba it kà no meega ustruhkusehs, kad buhtu par ilgi gulejuse, 19. martâ tà sakot kaschoku apgreesa us otru pusi, tà ka seema dewahs ar tahdu joni behgt un wisu lihdsraut, ka daudseem wezakeem buhs saweem behrneem wehl ko no tahs stahstit par peemiņu.

Lai gan pats ne-esmu klaht bijis, tomehr dsirdejis, ka leela skahde un posts nodariti teem pee Wentes krasta eedsihwotajeem. Ledus, kas gahjis no Wentes upes ahrâ, ir weetahm bijis sakrauts milsigahm ehkahm lihdsigâs kaudsês, zaur ko tad uhdens sakrahjees tahdâ mehrâ, ka zelsch bijis zitur jamekle; jo saka, ka uhdens bija pahri par 3 asim uspluhdis. Ziteem wisa malka un balki, ko par seemu no tahleenas saweduschi, waj nu us juhru jeb waj us meschu usrauti; zitam bischu koki un lopi, pat labiba no klehtim isstâlota; dascham pat prahwas ehkas no grunts nogreestas. — Wentpils tilts tika apskahdets un pa eelu warejuschi braukt ar laiwu.

J. Thiels.

Par nakts darbu aisleegschanu seewahm un nepeeauguscheem apaksch 17 gadeem linu dsiju, linu kulstischanas un jauktu audeklu isgatawoschanas fabrikâs. Zaur 3. junijâ 1885. g. Wisaugstaki apstiprinato Walstspadomes spreedumu, starp daschu zitu, ir nolemts: mehginajum wihsê, sahkot no 1. oktobra 1885. gadâ, us 3 gadu ilgu laiku, seewahm un nepee-auguscheem, kas wehl naw sasneeguschi 17. gadu, aisleegt naktsdarbus kolwilnas, audeklu un wadmalas fabrikâs, pee kam Finanzu ministrim ir atlauts, pehz sawstarpigas weenoschanahs ar Eekschleetu ministri, scho nolehmumu isplatit ari us zitahm ruhpneezibas eestahdehm, pasinojot no tam fabrikantus lihds parastam strahdneeku peenemschanas laikam.

Tagad, pehz weenoschanahs ar Eekschleetu ministri, atsinis par wajadsigu augschmineto likumu no 13. aprila 1886. g. eewest ari preeksch linu dsiju, linu kulstischanas un jauktu audeklu isgatawoschanas fabrikahm, Finanzu ministrs 10. martâ 1886. g. pasinoja to Waldoscham Senatam.

(„Wald. Wehstn.")

Telegrafa sinas.

Jaltâ, 16. apr. Schodeen pusdeenâ Edhems paschà sposchâ audienzê pasneedsa Keisara Majestetei sultana paschrozigu raksitu; pehz tam winsch stahdijahs preekschâ leelkuasam Tronamantineekam un Keisareenes Majestetei, darija wisites pee kuasa Woronzow-Daschkowa, pee stahtssekretara Giers'a un ziteem waldibas wihreem, un wakarâ bija maltitê pee Keisara. Rihtwakar Edhems paschà brauks atkal projam.

Atehnê, 16. apr. Kara ministers atkahpahs no amata. — Starp kugeem, kas Pirejâ atbraukuschi, naw ne weena Kreewu kuga. — Greeku waldiba us leelwalstju ultimatumu wehl naw atbildejusse; wina grib nogaidit, waj tas netikschot atnemts atpakal, jo Greekija isteikusehs, ka gribot Franzijas padomam paklausit un atbrunotees. Eewehrojot flottu draudoscho isturescha nos, Greekija schim brihscham wehl neatbrunojahs, bet darihs to, tiklihdz leelwalstis laus tai brihwu walu.

Atbildoschais redaktors: Ernst Plates.

Lihdz 16. aprilim atnahkuschi 65 kugi; aisgahjuschi 37 kugis.

Zaur scho zeen. publikai laipni pasinoju, ka tagad dsihwoju **Eekschrigâ, Marstal- un Wehwern-eelu stuhri** un esmu runajams ik deenas, no pulkst. 10 lihds 1 pusd. un no plkst. 2 lihds 4 pehz pusd.

J. Stamm,
praktisks sobu-ahrsts.

Theodor Burchard Bärnhof kgs,
kas senak dsihwoja **Nordekes muischâ**, teek laipni luhgts, kahda preeksch wina eewehrojama pasinojama sanemschanas dehl, sawu **tagadejo adresi peesuhtit** advokatam **L. Lambert** kgam, Rigâ.

Pawasaras beedriba.
Swehtdeen, 27. aprilî 1886, pulkst. 12 pusd.:
ahrkahrtiga pilna sapulze.
Deenas kahrtiba:
a. Apsprreeschana par rewidentu atradumeem no pirmeem 4 mehnescheem 1885. g.
b. Statutu leeta.
c. Daschadi preekschlikumi.
Ee-ejot konto-grahmatinas ja-usrahda.
Preekschneeziba.

Ilhtrupe.
Dehl weikala nobeigschanas tiks **21. aprilî 1886. g., Itschkiles kaparkaltuwê** schahdas leetas **pahrdotas:** sirgi, gowes, wahgi, kamanas, brauzamee ritki, weena 4-sirgu spehka kulama-maschine ar eetaisi preeksch dsihschanas ar sirgu spehkeem un tihrischanas-maschinu, weena 2-sirgu spehka kulama-maschine ar eetaisi preeksch mihschanas ar sirgu spehkeem un tihrischanas-maschinu, weena torsa (semes-maltas) plehschanas-maschine un daschadas zitas leetas. 1

Puisis
war peeteiktees leelajâ Alekfander eelâ Nr. 158b. Japeeprasa turpat pahrdotawâ.

Kreewu mahzibas stundas
teek pasneegtas un **grahmatu-weschana** un **korespondenzija isdarita** no kahda Kreewa, kas kreetni walodu saprot. Adrefes nodotamas schihs lapas ekspedizijâ. 2

Sem- un mesch-kopibas awise.
Pastellejums maksâ: 7 rbl. par gadu un us pusgada 4 rbl.
Isnahkuschee numuri teek peesuhtiti.
Par sludinajumeem maksâ 7 kap. par sihku rindinu.
Peenemschana Ernst Plates drukatawâ un pee John Rollsenn, Eekschrigâ, Smilschu eelâ Nr. 36.
Wiseem teem, kas deenasta waj rentes weetas, waj ari muischas un sehtas (mahjas) wehlahs peenemt, preeksch teem peedahwajahs „semkopibas un meschkopibas awise", preeksch sludinajumu peenemschanas. 1

Mahjina 3
ar 1 puhrw. semes **ir pahrdodama** Seepjukalnâ. Klahtakas sinas Alekfander eelâ Nr. 131.

Manâ un wisâs zitâs grahmatu pahrdotawâs, tiklab Rigâ, kà ari zitâs pilsehtâs, ir dabujamas schahdas grahmatas:

Behrnu upuri, jeb skolas dseesmugrahmatina, kurâ Widsemes un Kursemes dseesmu-grahmatas wisswarigakâs dseesmas un dseesmu-perschinas, sastahdijis un ar notehm weenojis mahz. K. Brandt. Maksa 40 kap.

Blihdungas Guntaris no L. Heerwagen. Maksa 20 kap.

Ans Leitana dsihwe, darbi un mirschana. Maksa 25 kap.

Bahrgs sogis. Pateesigs stahsts is teesas aktehm sastahdits. Latweeschu waloda no J. O. Berkau. Maksa 20 kap.

Wella asins, jeb pamahzischana pret brandwihnu. Latwiski no H. Blumberg. Ar astonahm krahsâ drukatahm bildehm, kas rahda, kà zilweks zaur schubposchanu war famaitatees. Maksa 40 kap.

Widsemes weza un jauna Laika-grahmata us 1886. gadu. Ar bildehm puschkota. Maksa 10 kap.

Etnografija. Tas ir: Pasaules walststautas, winu dabas, eeraschas un dsihwe ar tahm wajadsigahm tur peederigahm sinahm. Mahjahm un skolahm. Maksa 60 kap.

Geografija, preeksch draudsu- un pagastu-skolahm. Maksa 30 kap.

Ernst Plates.

Wisadas bildes
teek **eerahmetas** un **plakati** us **beesa papihra uswilkti** un **lakereti** pa wislehtako zenu Aleksandra-bulwari Nr. 1, 5 trep. aug.
Apstellejumi teek peenemti: Eekschrigâ: Aleksandra-bulwarî Nr. 1, **A. Kulikowski** k. tapetu bodê un **Ernst Plates** kga drukatawâ pee Petera basnizas; **Peterb. Ahrrigâ:** Alekfander-eelâ Nr. 19, **L. Friedrich** kga papiru bodê.

Labi dihgstoschas
linsehklas
pahrdod lehti
Brahli Martinsoni.

Sludinajumi.

Rigas hipoteku beedriba.

Pee Rigas hipoteku beedribas peederoscheem namu ihpaschneekeem top zaur scho atgahdinats, ka

pusgada rentes

par aisdoteem aisdewumeem jaeemaksâ lihdz 30. aprilim sch. g. un ka pehz scha termina notezeschanas, pehz statutu § 66, top nokaweschanas nauda sanemta par 1 proz. mehnesi no nemaksatahs sumas, un ja intreses ilgaki kà 6 mehneschi netiktu maksatas tad, dibinajotees us statutu § 85, minetas immobilijas tiks wairaksolischanâ pahrdotas.

Direkzija. 2

Manâ un wisâs zitâs grahmatu-pahrdotawâs, tiklab Rigâ, kà ari zitâs pilsehtâs, ir dabujama schahda grahmata:

Pilniga
rehkinaschanas makksla
sadsihwei.
Tahdeem, kas mahza un mahzahs rehkinat,
sarakstijis **Laubes Indrikis.**
Maksà eesceta stiprôs wahkôs ar kaliko muguru 85 kap.
Atkalpahrdeweji dabuhn 25 prozentes pelnas dalas.
Grahmata ihpaschi eewehlama skolotajeem un tahdeem, kam gribahs eemahzitees kreetni rehkinat, tapehz ka rehkinaschanas likumi skaidri islikti weegli saprotamâ, tekoschâ walodâ.

Ernst Plates.

Wilhelm Freimann,
selta- un sudraba-leetu taisitajs,
Ahgelskalnâ,
leelajâ Lehger eelâ Nr. 3, Lemoniusa namâ, peedahwâ leelâ iswehlê
selta- u. sudraba-leetas.
Reparaturas
teek uz **labako** un **lehtako** isdaritas.

Auglu-koki.
Bumbeeru un **pluhmju-koki** un wairak tuhkstoschi stipri **ahbolu-koki** teek pa lehtahm zenahm **ispahrdoti.**
J. F. Schlicht, 4
uz I. Welschu dambja Nr. 17.

Langdales
supersossatu,
Ohlendorff'a spezial-mehslus preeksch lineem un kunepajeem, **pirmàs sortes mehslugipsi, labi dihgstoschas ahbolina** un **timotejn-sehklas** pahrdod
R. Barlehn un beedr.,
Pernawâ. 5

Lehta pahrdoschana!
Kahdi masbruhketi **Jehsu wahgi,** wahzu darbs, ar un bes kutscheera buka, ar weenu un diwsirgu brauzams, **teek lehti pahrdoti** Teatra-bulwari Nr. 6, korteli Nr. 5, pehz pusd. no pulkst. 5 lihds 7.

Weseli un stipri
auglu-koki
teek no scha laika sahkot **pahrdoti Namkawas muischâ,** zaur Zehsim. 2

Manâ un wisâs zitâs grahmatu pahrdotawâs, tiklab Rigâ, kà ari zitâs pilsehtâs, ir dabujamas schahdas grahmatas:

Gariga
dwehseles-bariba.
I. 182 rihta- un wakara-luhgschanas us nedelas-deenahm. II 60 rihta- un wakara-luhgschanas us swehtkeem un zitahm Luterâ draudses wehrâ leekamahm deenahm III. 65 rihta- un wakara-luhgschanas us ihpascheem laikeem un preeksch daschadahm wajadsibahm.
Maksa 80 kap.

Zelsch us debesim.
Sprediku grahmata par ewangelijumeem.
Pehz F. Ahlfeldta spredikeem,
Latwiski no
C. G. G. Croon,
Leelwahrdes un Leel-Jumprawmuischas weza mahzitaja.
Maksa 1 rbl. 25 kap.

Mummu.
Pehz Iwana Turgenjewa no mahz.
Ludwig Heerwagen.
Maksa 10 kap.
Ernst Plates.

Manâ general-kommisijâ nupat isnahza:
Rakstu krahjums,
isdots no
Rig Latw. beedr. Siuibu kommisijas.
3. krahjums.
Maksa 1 rbl. 25 kap.
Ari **2. krahjums** ir pee manis dabujams.

Wihtols,
senleischu waronis.
Pehz
Leischu teikahm un tautas dseesmahm
poliski farakstijis
J. J. Kraschewsky's.
Maksa **90** kap.
Atkalpahrdeweeem sinamas prozentes.
J. Kasimirs,
Eekschrigâ,
Kalku un Smilschu eelu stuhri Nr. 39.

Nams, Rigâ,
Tornakalnâ, Bauskas leelzela malâ, ar 1950 kwadrat-asu leelu grunti, ihpaschi preeksch fabrikas, waj krogam un eebraukschanas weetai derigs, **ir pahrdodams.** Japeeprasa leelâ Alekfander eelâ Nr. 78, dsehreenu pahrdotawâ, ari Tornakalnâ, Bauskas eelâ Nr. 10. 1

Semes pahrdoschana un isrenteschana.
Smolenskas gubernâ, 17 werstes no paschas Smolenskas gubernas pilsehtas, pee leelzela, Likknas grafs **J. Plater Sybergs pahrdod** un **isrente semi** masakàs waj leelakàs dalàs sem schahdeem nosazijumeem:
1) **Semi ar jaunnsuhwetàm ehkam:** eemaksa 5 rbl. no puhrweetas, trihs pirmee gadi par welti, 3 nahkoschôs gadôs 1 rbl. no puhrweetas; pirkschanas naudas lihdz ar prozentu samaksaschanu noteek 25 gadôs, 225 k. gadà maksajot par puhrweetu.
2) **Semi ar wisu wajadsigo buhwmaterialu:** eemaksa 3 rbl. no puhrweetas, trihs pirmee gadi par welti, 3 nahkoschôs gadôs 1 rbl. no puhrweetas; pirkschanas naudas lihdz ar proz. samaksaschanu noteek 25 gadôs, 200 kap. gadà maksajot par puhrweetu.
3) **Semi ween:** eemaksa 2 rbl. no puhrweetas, trihs pirmee gadi par welti, 3 nahkoschôs gadôs 1 rbl. no puhrweetas; pirkschanas naudas lihdz ar prozentu samaksaschanu noteek 25 gadôs, 175 kap. gadà maksajot par puhrweetu.
4) **Us renti semi ar wisu buhwmaterialu:** eemaksa 1 rbl. no puhrw., 3 pirmee gadi par welti, 3 nahkoschôs gadôs 75 kap. no puhrweetas, un wehlakôs gadôs 135 kap.
Peesihme: Seme loti deriga, ar mahlu grunti (fenaki lauki), tagad apaugusi 10—15 gadus wezeem behrseem.
Muischas adrese: ур. г. СМОЛЕНСКЪ и ст. Терехи, въ пм. Монинки.
Sihkakas sinas grafa ihpaschneeka wahrdâ pasneedz Rigâ, ahrpilsehtas Kalku eelâ Nr. 8, brahlu Martinsonu semkopibas maschinu noliktawâ, starp pulkst. 12—1 deenâ.
K. Eichmanis.

Дозволено цензурою, г. Рига, 18. апрѣля 1886. г.

Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates. Rigâ, pee Petera basnizas.

No polizijas atwehlets.